

[Statsministeren.]

kommen. Jeg har hele tiden anset det for usandsynligt, at disse samtaler skulle føre til en samlet borgerlig blok rettet imod socialdemokratiet; jeg har snarere antaget, at disse samtaler kunne føre til et mere mobilt, et mere bevægeligt venstre, som sammen med socialdemokratiet og det radikale parti kunne gennemføre vigtige ting og blive lidt af en nydannelse i dansk politik, som — det erkender vel alle — alt for længe har været bundet i blokke, der til tider har haft en næsten lammende virkning på folketingets eller folkestyrets handlekraft. Sådan gik det også. Vi fik januarforliget, først det firkanterede om boligerne, dernæst det trekantede mellem socialdemokratiet, venstre og det radikale venstre om finanspolitikken. Herved fik regeringen de ca. 400 mill. kr., vi mente at mangle for at kunne løse opgaverne også finanspolitisk og balanceøkonomisk i indeværende finansår.

Men længere nåede vi heller ikke ad disse veje. Skattereforforhandlingerne gik i stå. Det måtte vel erkendes, at efterhånden som disse forhandlinger nærmede sig det tidspunkt, der i køreplanen var angivet for deres afslutning, så de ud til at have færre og færre eller mindre og mindre chancer. Allerede venstres fastholden af, at ejendomsbeskatningen, som hr. Poul Hartling jo kredsede om i sit indlæg i dag, skulle med i skattereformen, var en hård belastning.

Man kunne ikke afvise venstres ret til at rejse krav af denne art, men man kunne være skeptisk over for, om forhandlingerne ikke allerede derved var bragt nær ved noget, der kunne blive bristepunktet. Tilsvarende skepsis kunne man nære til, om det virkelig ville lykkes for forhandlerne at blive enige om en fordelingsnøgle for det merprovenu, som den almindelige afgift skulle indbringe, det merprovenu, der ville være til stede til at gøre godt med over for skatteyderne, men man kunne håbe på, at det ville lykkes. Helt ødelæggende for forhandlingerne var imidlertid den såkaldte håndfæstning, regeringen blev stillet over for i udvalget fra de konservative og i nogen grad — måske ikke i helt samme grad — fra venstre. Dette var ødelæggende. Enhver regering måtte afvise sådanne vilkår. Den

finanspolitiske handlefrihed, som vi jo så stærkt behøver for at fastholde økonomisk fremskridt uden arbejdsløshed og for at bekæmpe et indre pres i økonomien, som har ført til alt for stærke prisstigninger, denne finanspolitiske handlefrihed ville man binde over en årrække. Samtidig betød håndfæstningen et stop for videre arbejde med skattereformen, også for en årrække.

Her skal man jo huske, at den lille skattereform, der forhandles om i udvalget, i første række vedrørte en skatteomlægning. Flere penge skulle tages ind ved merværdiafgiften, og disse penge skulle bruges til en lang række formål: højere bundgrænse, længere proportionalstræk, større børnetilskud, visse persontilskud, højere lønmodtagerfradrag og måske endnu flere ting. En lille skattereform af denne art har gode virkninger, men ikke gode nok. Det ville være en skattereform, der standser på halvvejen, som ikke løser problemerne. For at problemerne kan løses, kræves der en sammenkædning med kildeskatten og sammen med kildeskatten en stærk forenkling af hele skattesystemet.

Regeringen agter at fremsætte forslag til en samlet skattereform til oktober. Vi gør det i en positiv ånd og i håbet om, at det virkelig vil føre til skattereform af betydning for de mange skatteydere, for lønmodtagerne, for dem, der nu rammes af en helt urimelig hård beskatning af en indkomststigning — mange vil mærke denne meget uheldige virkning ved det bestående skattesystem, når de modtager deres skattebilletter inden længe, hvis de ikke allerede har modtaget dem — og endelig også for de samgifte; jeg føler mig overbevist om, at også dette sidste problem løses bedst i forbindelse med en kildeskat. Det kan gøres; der kan skabes orden og overskuelighed, større retfærdighed og mere økonomisk hensigtsmæssighed i det danske skattesystem, og vi vil komme med et udspil herom.

Det er en vigtig opgave for regeringen at bremse prisstigningerne og skabe større økonomisk stabilitet, samtidig med at den økonomiske vækst og beskæftigelsen fastholdes. Arbejdet hermed blev indledt ved de finanspolitiske og pengepolitiske foranstaltninger, der blev truffet i 1965, og dette arbejde er nu blevet videreført og styrket